

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO SEKCJI BIBLISTÓW

Ks. prof. dra STANISŁAWA ŁACHA

na początku Mszy św. inaugurującej XII Kongres Biblistów Polskich
w Kaplicy Metropolitalnego Seminarium Duch. we Wrocławiu

Ekscelencjo, Księżę Biskupie Wikariuszu Kapitulny Archidiecezji Wrocławskiej, Księżę Rektorze tutejszego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, Drodzy Koledzy-Profesorowie Pisma św. w seminariach duchownych diecezjalnych i zakonnych, Czcigodni Goście.

Mam rozpocząć Mszę św. koncelebrowaną z przedstawicielami biblistów ważniejszych ośrodków polskich. Mamy ją wspólnie odprawić w dniu św. Papieża Piusa X, któremu tak bardzo zależało na należyтым wyjaśnianiu ksiąg biblijnych Pisma św. Stosowny to dzień do zainaugurowania XII Kongresu biblijnego w Polsce. Stosowne też miejsce tego naszego Kongresu, który się rozpoczyna w 30 lat od zakończenia II wojny światowej, która po 5 latach, niewypowiedzianych cierpieniach dała narodowi polskiemu możliwość powrotu na ziemię piastowskie, na ziemię śląską, do sławnego z nauk biblijnych Wrocławia, gdzie pracowali tacy bibliści, jak z katolików Nikel, Heinisch, Sickenberger, a z protestantów Steuernagel, Duhm, Jirku, a także przez jakiś czas słynny Bultmann i inni. Mamy tą Mszą św. rozpocząć nasze coroczne spotkanie dziś w polskim Wrocławiu, gdzie po zniszczeniach wojennych znów tętni zorganizowane życie religijne, gdzie w tym gmachu ukaże się liczni młodzieńcy, gdzie rozwija się życie naukowe i gdzie kwitną takie dyscypliny, jak historia, socjologia, psychologia, apologetyka i gdzie coraz liczniejsi bibliści pracują nad tym, aby jak najprędzej rozwinąć i studium Pisma św., które jest duszą wszelkiej teologii.

Trzy ostatnie nasze spotkania biblijne przybrały charakter szczególnie uroczyste, gdyż najpierw w Warszawie na ATK (1971), następnie w Krakowie (1972 r.) brali w nich udział liczni bibliści z Rzymu, Lowanium, RFN i NRD. Ponadto w ostatnim Kongresie w Wągrowcu, miejscu urodzenia się Jakuba Wujka nastąpiło odświeżenie odbudowanego pomnika zniszczonego przez hitlerowców ku uczczeniu tego polskiego Hieronima. W uroczystości tej wzięli udział obaj Kardynałowie polscy, Prymas S. Wyszyński i Metropolita Krakowski K. Wojtyła, ponadto Ks. Arcybiskup A. Baraniak, Metropolita Poznański, Ks. Biskup L. Kaczmarek, Ordynariusz Gdański i obaj Ks. Biskupi Sufragani Gnieźnieńscy L. Bernacki i J. Czerniak.

Również tu we Wrocławiu miał się odbyć XII Kongres biblistów przy licznym udziale Gości z zagranicy — z Hiszpanii, Francji, USA, RFN ale niestety plany te pokrzyżowała śmierć niespodziewana Kard. B. Kominka 10. III. br. On to dziś miał przewodniczyć koncelebrze w katedrze wrocławskiej. Niestety nie może On już razem z nami modlić się o pomyślność tego naszego Zebrania, ale my się o to módlmy i zanośmy też modlitwę za spokój Jego duszy, jako wyraz wdzięczności, że nas tutaj zaprosił.

Według programu Kongresu w miejsce zmarłego śp. Kard. B. Kominka Mszy inauguracyjnej miał przewodniczyć Ks. Biskup-Profesor Urban, jako kiedyś najbliższy współpracownik zmarłego Kardynała, a dziś Rządca Wąkującej Ecclesiae Vratislaviensis. On też miał wziąć udział dzisiaj w naszych popołudniowych pracach. Niestety ze względu na pogrzeb w dniu dzisiejszym śp. Biskupa Wronki, Sufragana Wrocławskiego, ograniczyć musiał swój udział do uczestnictwa w naszej Mszy św. i do wygłoszenia podczas niej Homilii. Jesteśmy Ks. Biskupowi wdzięczni i za podtrzymanie zaproszenia nas do Wrocławia przez śp. Kard. Kominka i za słowo Boże, jakie miał ZAMIAR DO NAS WYGŁOSIĆ mimo zajęć pogrzebowych

i mimo wyjazdu zaraz po pogrzebie do Gniezna na wspólne biskupie rekolekcje.

Dziękując Ci, Księżo Biskupie za Twoją życzliwość, równocześnie na ręce Twoje wyrażamy nasze kondolencje z powodu śmierci ś.p. Ks. Biskupa A. Wronki. Czynimy to nie tylko, że nasz Zjazd rozpoczyna się w tym dniu, kiedy Wrocław jest w żałobie, ale czynimy to z potrzeby serca. Sp. Ks. Biskup A. Wronka to nasz starszy Kolega, Bibliista. Na Poznańskim Uniwersytecie u Prof. Smieszki zdobywa doktorat na podstawie pracy *Jahwe nomen ineffabile*, następnie w Gieźnie i Poznaniu przez 23 lata wykłada języki biblijne i różne dyscypliny biblistyczne, a chociaż potem administracja najpierw w Kolegium Polskim w Rzymie, gdzie pełni obowiązki rektora, a później administracja Diecezją Gdańską, Chełmińską, a później sufragania we Wrocławiu nie pozwoliły mu pracować w dziedzinie biblijnej, to jednak lubił zawsze rozmowy i dyskusje z biblistami. Na pewno brałby udział w naszym Kongresie, gdyby śmierć nie zabrała go od nas. Ponieważ wielu Kolegów zwłaszcza starszych chciałoby wziąć udział w pogrzebie ś.p. Ks. Biskupa A. Wronki, dlatego nasze obrady zaprojektowane na godziny popołudniowe odbędziemy po południu. Teraz zaś wszyscy podczas tej Mszy św. prosić będziemy Boga przez pośrednictwo Chrystusa o wieczny odpoczynek dla Jego duszy.

Nie zapomnijmy też o modlitwie za spokój duszy ś.p. Ks. Biskupa La-tuska, który właśnie wtedy zmarł, gdy 11. II. 1973 r. przybyłem do Wrocławia, aby z nowomianowanym Kard. Kominkiem omówić nasz obecny Kongres.

Oprócz tych wdzięcznych wspomnień *pro mortuis*, pragnę też zachęcić do wdzięcznych wspomnień *pro vivis*. Do wdzięczności już wyrażonej Ks. Biskupowi W. Urbanowi, pragniemy wdzięczne memento uczynić za Zarząd Seminarium duchownego we Wrocławiu z Ks. Rektorem J. Majką na czele za to, że nas tutaj tak gościnnie przyjmują. Ponadto dołączamy wdzięczne memento za tych, którzy zgłosili referat czy komunikaty. Byłoby tych referatów czy komunikatów jeszcze więcej, ale z powodu późnego zgłoszenia Prezydium Kongresu nie mogło ich już włączyć do ustalonego wcześniej programu. Treść jednak tych referatów czy komunikatów poruszą z pewnością ich Autorzy w dyskusji i niechybnie oddadzą do publikacji w specjalnej Księdze tego Kongresu, która ma wyjść we Wrocławiu, aby była świadectwem jego powrotu do czołowych środowisk w świecie naukowym.

Do memento *pro mortuis et vivis* dołączamy gorącą prośbę do Boga przez Chrystusa Pana naszego, abyśmy z tych dni pracy podczas XII Kongresu wynieśli nowy zapał i nowe siły oraz nowe światła do prac wspólnych i indywidualnych, aby spełnić jak najlepiej ciężący na nas, biblistach, nakaz Jezusa, naszego Mistrza *Scrutamini Scripturas*.

PRZEMÓWIENIE KS. BISKUPA WINCENTEGO URBANA
Z OKAZJI OTWARCIA XII KONGRESU BIBLISTÓW POLSKICH
WE WROCŁAWIU

Piękne są niewątpliwie dążenia duszpasterskie Kościoła świętego, zmierzające do tego, aby „Pismo święte dać do ręki najszerszemu ogółowi i narządzić wiernych czytać objawioną skarbnicę praw Bożych”, a przede wszystkim, aby spełnić najważniejsze zadanie duszpasterskich wysiłków, mianowicie nauczyć ludzi żyć Biblią świętą. Wysiłki te były trudne. Oce-niano je niejednokrotnie z niedowierzaniem i rezerwą. Jest tu wśród nas